

Sygn. akt IV U 1208/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	stażysta Renata Olędzka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2015r. w S.

odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 18 września 2014 r. Nr (...)

w sprawie R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty socjalnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu R. S. przysługuje prawo do renty socjalnej od dnia 1 czerwca 2014r. do dnia 31 stycznia 2016r.

Sygn. akt IV U 1208/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 września 2014 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu R. S. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, która ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole przed ukończeniem 25. roku życia.

Odwołanie od wyżej wymienionej decyzji wniósł R. S.. Wskazał on m. in., iż w dzieciństwie przeżył traumę, został porzucony przez rodziców i przebywał w pogotowich opiekuńczych oraz w rodzinie zastępczej, gdzie był źle traktowany. Ubezpieczony często przebywał w szpitalach. Obecnie stan jego zdrowia nie pozwala na podjęcie przez niego zatrudnienia (odwołanie k. 1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 2-3).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. S., ur. (...), w dniu 23 czerwca 2014 r. złożył do (...) Oddział w S. wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej (wniosek k. 1-2 a. r.). W związku z powyższym, ubezpieczony został skierowany na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w dniu 30 lipca 2014 r. orzekł, iż R. S. nie jest całkowicie niezdolny do pracy (wypis z orzeczenia k. 13 a. r.). W dniu 21 sierpnia 2014 r. organ rentowy wydał decyzję, w której odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego świadczenia (decyzja k. 16 a. r.). R. S. złożył jednak sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS (k. 18 a. r.), wobec czego został skierowany na badanie przez Komisję Lekarską ZUS, która w dniu 10 września 2014 r. uznała, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (wypis z orzeczenia k. 22 a. r.). W dniu 18 września 2014 r. organ rentowy wydał decyzję, na podstawie której uchylił decyzję z dnia 21 sierpnia 2014 r. (decyzja k. 23 a. r.). W tym samym dniu organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił ubezpieczonemu prawa do renty socjalnej opierając swoje rozstrzygnięcie na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS nr (...) z dnia 10.09.2014 r. (decyzja k. 24 a. r.).

Biegli psychiatra oraz psycholog w opinii sporządzonej na zlecenie Sądu (k. 11-11v) rozpoznali u ubezpieczonego funkcjonowanie intelektualne poniżej przeciętnej, brak zmian w ośrodkowym układzie nerwowym, obniżenie funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, tendencje do przeżywania obniżonego nastroju, lęku, niepokoju. Ponadto, jak wskazali biegli, ubezpieczony ma niski próg odporności na stres i reaguje wtedy zachowaniami agresywnymi oraz autoagresywnymi, większym napięciem psychicznym i drażliwością. Wskazali, że R. S. ma trudności z kontrolowaniem popędów i impulsów, przejawia niedojrzałość emocjonalną, niedojrzałe mechanizmy obronne. W kontaktach społecznych jest nieufny, uległy, zależny, submisyjny. Biegli rozpoznali również u R. S. cechy nieprawidłowej (zależnej) osobowości oraz zaburzenie adaptacyjne o przewlekłym przebiegu. Powyższe, w ocenie biegłych, powoduje, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy w okresie do końca stycznia 2016 r. Biegli wskazali również, że pierwsza hospitalizacja psychiatryczna ubezpieczonego w (...) Centrum (...) i (...) w Z. miała miejsce od 30.08.2006 r. tj. w wieku 12 lat i wówczas zdiagnozowano u wymienionego „zaburzenia depresyjne – epizod łagodny” i „tiki”. Biegli psychiatra i psycholog stwierdzili, iż jako datę powstania całkowitej niezdolności do pracy należy przyjąć 26 sierpnia 2011r., tj. początek jego drugiej hospitalizacji szpitalnej na Oddziale Nerwic Młodzieżowych Szpitala (...) w G., bo od tamtej pory stan zdrowia psychicznego ubezpieczonego pogorszył się, a ilość niezbędnych kuracji szpitalnych służących poprawie jego zdrowia psychicznego wyraźnie wzrosła (opinia uzupełniająca k. 56-56v).

Biegły ortopeda rozpoznał u R. S. stan po urazie stawu kolanowego prawego oraz okresowe dolegliwości bólowe odcinka lędźwiowego kręgosłupa, bez objawów korzeniowych i ubytkowych i stwierdził, że powyższe nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy z powodów ortopedycznych (opinia k. 18).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego okazało się zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 982 ze zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej- przed ukończeniem 25 roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Zgodnie zaś z ust. 2 wskazanego przepisu, osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała, a renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Artykuł 5 ustawy o rencie socjalnej odsyła, celem wyjaśnienia znaczenia pojęcia całkowitej niezdolności do pracy do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 i 2 drugiej z wymienionych ustaw, niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, a całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Zgodnie z art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Sporną okolicznością w niniejszej sprawie była kwestia, czy R. S. jest całkowicie niezdolny do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu w okresach, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej.

W celu ustalenia powyższej okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych psychiatry i psychologa oraz ortopedy-traumatologa.

Biegły ortopeda-traumatolog stwierdził, iż z powodów ortopedycznych ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy (opinia k. 18), natomiast biegli psychiatra i psycholog stwierdzili, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do końca stycznia 2016 r., z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed 18 rokiem życia. Jak wskazali biegli w uzasadnieniu opinii, rodzice R. S. nie sprawowali nad nim właściwej opieki, wobec czego od 3 roku życia opiekowała się nim babcia. W 2006 r., na skutek wypadku komunikacyjnego babcia ubezpieczonego doznała poważnych obrażeń i wymagała długotrwałego leczenia. W czasie jej rekonwalescencji odwołujący się przebywał w Ośrodku (...) w I., w rodzinie zastępczej oraz w Ośrodku (...) w S.. We wskazanych miejscach ubezpieczony doświadczał wrogości wobec siebie, a także przemocy fizycznej i psychicznej, co doprowadziło do wystąpienia u niego w okresie adolescencji zaburzeń zachowania i emocji (z nieprawidłowym procesem socjalizacji), a następnie po osiągnięciu pełnoletniości, zmian w jego osobowości. Pierwszy raz R. S. hospitalizowany był psychiatrycznie od 30.08.2006 r. w wieku 12 lat z powodu zaburzeń depresyjnych – epizodu łagodnego i tików. W latach 2011-2014 r. występujące u ubezpieczonego zaburzenia emocjonalne wymagały wielokrotnego leczenia w szpitalnych oddziałach psychiatrycznych. Obecnie, u R. S. biegli rozpoznali cechy nieprawidłowej (zależnej) osobowości oraz zaburzenia adaptacyjne o przewlekłym przebiegu. Powyższe wymaga zarówno farmakoterapii, jak i długotrwałych oddziaływań psychoterapeutycznych. Biegli psychiatra oraz psycholog, po zapoznaniu się z skompletowaną dokumentacją medyczną stwierdzili m. in., iż za datę powstania u R. S. całkowitej niezdolności do pracy należy przyjąć 26 sierpnia 2011 r., tj. początek jego drugiej hospitalizacji szpitalnej w Oddziale Nerwic Młodzieżowych Szpitala (...) w G., gdyż od tamtej pory stan zdrowia psychicznego wnioskodawcy pogorszył się. Jednocześnie, liczba niezbędnych kuracji szpitalnych służących poprawie jego zdrowia wyraźnie wzrosła. Całkowita niezdolności do pracy orzeczona przez biegłych od 26 sierpnia 2011 r. trwa, istniała zatem w dacie złożenia wniosku przez ubezpieczonego o rentę socjalną. Biegli uznali, że całkowita niezdolność do pracy ma charakter okresowy i orzekli przewidywany czas jej trwania do 31.01.2016 r. (k.56v).

Sąd uznał obie opinie biegłych oraz precyzującą opinię uzupełniającą za wiarygodne. Opinie zostały sporządzone przez lekarzy, czyli osoby posiadające odpowiednie wykształcenie oraz wiedzę z dziedzin odpowiadających schorzeniom ubezpieczonego. Opinie biegłych są logiczne, oraz zostały dostatecznie uzasadnione. Ich sporządzenie zostało poprzedzone badaniami lekarskimi ubezpieczonego i zapoznaniem się z dokumentacją medyczną zgromadzoną w sprawie.

Wskazać należy, iż strony nie wniosły zastrzeżeń do sporządzonych na potrzeby niniejszego procesu opinii, a na rozprawie dnia 15 września 2015 r. pełnomocnik organu rentowego oświadczył, że nie kwestionuje opinii biegłych. .

Należy zwrócić również uwagę, że zgodnie z poglądami wyrażonymi w orzecznictwie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2009 r. II UK 1/09) Sąd nie może dokonywać ustaleń w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych w oderwaniu albo z pominięciem dowodu z biegłych. Uznać należy, iż R. S. jest okresowo całkowicie niezdolny do pracy od 26 sierpnia 2011 r. do 31.12.2016 r. oraz, że niezdolność ta powstała z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem przez niego 18 roku życia. Tym samym ubezpieczony spełnił wszystkie wymagania konieczne do przyznania mu renty socjalnej.

Z powyższych względów, opierając się na wnioskach biegłych lekarzy, Sąd przyznał ubezpieczonemu prawo do renty socjalnej od 1 czerwca 2014 r., (tj. od początku miesiąca, w którym złożony został wniosek o niniejsze świadczenie,

stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej) do dnia 31 stycznia 2016 r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.